

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ”

СТАНОВИЩЕ

от проф.дн Мария Кирилова Баева,
СУ ”СВ. КЛ. ОХРИДСКИ”, ФНОИ

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. „Педагогика“, докторска програма „Педагогически технологии в детската градина“

Докторант: ВАГИЯ НИКОЛАОС МАНТЕЛА

Тема: „Педагогическа технология за овладяване на чужд език (гръцки) в мултикултурна образователна среда“

Научен ръководител: ДОЦ. Д-Р МАРИАНА БАЛАБАНОВА,

Становището е изготвено съгласно заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ № 147 от 23.01.2025 г.

Обща характеристика на дисертационния труд

Трудът е посветен на актуален и относително нов в методиката на обучение по чужд език проблем. Изследването е насочено към търсене и експериментиране в условията на мултикултурна образователна среда на педагогическа технология за овладяване на чужд език (в случая - гръцки).

Изследването в дисертацията е научно издържано и показва познаването на основните теоретико-експериментални параметри по темата.

Дисертационният труд е обсъден и предложен за публична защита на заседание на катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“ при Факултета по педагогика към ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград на 21 януари 2025 г. Съдържа 203 страници основен текст и 12 страници приложения. В него са включени 55 таблици и диаграми, 8 фигури, 2 анкетни карти. Библиографията обхваща 49 източника. Изследването е добре илюстрирано с диаграми, таблици, схеми, изображения и фигури.

Основният фокус на проучване и анализ е насочен към създаване и експериментално апробиране на педагогическа технология за овладяване на чужд език (гръцки) в мултиетническа образователна среда.

Изследователският инструментариум е добре формулиран и структуриран. Добре е структурирана и организирана методиката на проучване. Тя позволява да се постигне основната цел на дисертацията – разработване и ап-

робиране на теоретико-експериментална педагогическа технология за овладяване на чужд език (гръцки) в мултикултурна образователна среда.

Изследването има за цел да апробира педагогически модел, който ще подкрепи усвояването на гръцки език, допринасяйки за интеграция на учениците и култивиране на езиковото многообразие.

Основните задачи на изследването включват: анализ на съвременните педагогически методи, като напр. оценка на иновативни педагогически подходи, които използват технологии в преподаването на гръцки език в мултикултурни класни стаи; събиране и обработка на данни, като напр. събиране на данни от учители с опит в межкултурни училища чрез въпросници за успешни практики в преподаването; оценка на технологичните инструменти, като напр. проучване на ефективността на цифровите инструменти и технологии, избрани за преподаване на гръцки език; проучване на културни и езикови потребности, като напр. идентифициране на специалните образователни потребности на двуезични деца и създаване на стратегии за безпроблемно интегриране в гръцката образователна общност; формулиране на предложения за подобряване на мултикултурната образователна среда, като напр. документиране на модели за подобряване на преподаването чрез технологични иновации; оценка на социалните и културни параметри, като напр. анализ на социалните и културните условия, които влияят върху изучаването на езици и предложения за подобряване на интеграцията на учениците в гръцката култура.

Методите на изследване се основават на качествен и количествен подход за събиране и анализ на данни за оценка на езиковите умения на деца с албански произход в гръцките училища. С обучаваща цел се използват интерактивни дейности с игров характер, описателни упражнения с картинки, експериментални дейности. За оценка на напредъка се проучва ефекта от комуникативните упражнения върху езиковите умения на учениците.

Избраната методика за проучване създава добра основа за постигане на поставената цел, както и да се получи научно-практически отговор на задачите, решавани в дисертационния труд.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Изследването се фокусира върху подбор на иновативни методи и техники за преподаване на гръцки език в мултикултурни начални училища. В модела се използват: а) иновативни подходи за подобряване изучаването на гръцки език; б) интегрират се мултимодални подходи за подобряване на образователния опит; в) социокултурен акцент върху зоната на проксималното

развитие (ZPD) и подкрепа. Целта е да се стимулира индивидуалното развитие и подкрепа на учениците в процеса на усвояване на гръцкия език.

В Гърция се открояват две основни категории двуезични ученици: деца от общности, пребиваващи дълго време в Гърция с гръцко гражданство; и деца, които са били принудени да имигрират в Гърция по икономически причини. Независимо в коя категория попадат засилено образователно внимание изисква обучението на ромски деца, които регистрират слабо присъствие или дори прекъсване на обучението, както и за образованието на мюсюлманското малцинство в Тракия, което търси учение, което да съчетава религиозни и езикови елементи.

За да се постигнат необходими знания и компетенции по гръцки език, Вагия Мантела приема, че децата трябва да бъдат обучавани чрез личностно ориентиран подход, който включва и индивидуална, и груповата форма. Това позволява на учителите да развиват у учениците базовата култура на личността, включително морални, естетически, физически и социални аспекти.

В първа глава Вагия Мантела е заложила на анализа на теоретичните постановки на различни автори, системи, методики и пр. Анализира моделите на преподаване от 80-те години, които се фокусират върху многоезичието и включват: подходът *Eveil au langage* и програмите на Сократ за развитие на езиковото многообразие; развиване на осъзнаването на езиковото многообразие и интегрирането му в преподаването; иновативни техники, които допринасят за изучаването на езици; стратегии, които са персонализирани според нуждите на всеки ученик и пр.

Втора глава е посветена на теоретичните основи на изследването. Акцентира се върху проучване и анализ на учебното съдържание по гръцки език, както и дизайн на научното изследване. Вагия Мантела анализира педагогическите технологии за изучаване на гръцки език в межкултурни начални училища. Акцент се поставя върху предизвикателствата и възможностите, произтичащи от многоезичието и културното многообразие, както и върху предлагането на начини за подобряване на преподаването чрез технологични иновации.

Трета глава има ориентировъчно-проучвателен характер. Анализират се данни от изследване, проведено с детски учители. Целите и задачите на изследването проследяват фонологични и морфологични проблеми, пред които са изправени децата имигранти и бежанци по време на предучилищното образование. Целта е да регистрират най-честите проблеми и да се отчетат най-успешните стратегии, избрани от учителите в детските градини

за езиково подпомагане. *Относно параметрите на изследването*, оценката ми е положителна във връзка с постижението на Вагия Мантела да систематизира изследователските си приоритети и да ги обвърже с адекватни методи за доказването на тяхната значимост в резултат от емпиричните анализи в практико-приложен план. Докторантката използва комплексна методика за проучване и оформяне визията за поставения проблем, както и аналитично представяне на резултатите.

В заключение резултатите от качествения и количествения анализ, както и заключението от допълнителната статистическа процедура са основания за извода, че са налице достатъчно важни доказателства за постигане на първоначално поставените цели.

Дисертационният труд на Вагия Мантела съответства на изискванията от Вътрешни правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски".

Оценка на научните и практически резултати и приноси на дисертационния труд

Рецензираният дисертационен труд представлява самостоятелно научно-практическо изследване, актуално и значимо за педагогическата теория и практика. Дисертацията има следните важни приноси: изведени са идеи за интензивни методи за обучение по гръцки език за деца от мигрантски семейства, които положително влияят на развитието на активната им реч и за подобряване на комуникативните им умения.

Публикации, свързани с дисертационния труд

Докторантката е приложила 3 броя публикации в пълен текст, публикувани в сборници от научни и практически конференции, които отразяват научните ѝ интереси и отговарят на изискванията за представяне.

Публикациите съответстват на количественото изискване от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски". Отразяват съществени страни от съдържанието на дисертацията и съдействат за популяризиране на резултатите от научното изследване.

Научната самооценка за приносите отразява адекватно постиженията на докторантката и съм съгласна с изведените научни приноси.

Автореферат

Авторефератът обективно отразява съдържанието на дисертационния труд и е изготвен структурно в съответствие с изискванията.

Критични бележки и препоръки

Желателно е постиженията на **Вагия Мантела** да бъдат споделени с по-широка аудитория, тъй като докторантката е успяла да изведе конкретна визия по изследвания проблем, като ориентира структурно материала за по-широка аудитория.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният за защита дисертационен труд съответства на изискванията за присъждане на образователната и научна степен “доктор”. Научните приноси, експерименталната работа и научно-приложната значимост на дисертационния труд дава основания да предложи на научно жури да вземе решение за присъждане на образователната и научна степен “доктор” на **Вагия Николаос Мантела**.

23.02.2025 г.

**Член на жури:
проф. дн Мария Баева**

SOUTH-WEST UNIVERSITY “Neofit Rilski“

OPINION

by Prof. Ph.D. Maria Kirilova Baeva, D.Sc.
SOFIA UNIVERSITY "St. Kliment Ohridski",
Faculty of Educational Studies and the Arts
for dissertation work

for the awarding the educational and scientific degree "doctor" in the field of higher education 1. Pedagogical sciences, professional direction 1.2. "Pedagogy", doctoral program "Pedagogical technologies in kindergarten"

Doctoral student: VAGIA NIKOLAOS MANTELLA

Topic: "Pedagogical technology for mastering a foreign language (Greek) in a multicultural educational environment"

Scientific supervisor: Assoc. Prof. Ph.D. MARIANA BALABANOVA

The opinion was prepared according to the order of the Rector of the South-West University „Neofit Rilski“ No. 147 of 23.01.2025

General characteristic of the dissertation work

The work is dedicated to a current and relatively new problem in the methodology of foreign language learning. The research is aimed at searching and experimenting in the conditions of a multicultural educational environment of a pedagogical technology for mastering a foreign language (in the case of Greek). The research in the dissertation is scientifically sound and shows the knowledge of the main theoretical-experimental parameters on the subject.

The dissertation work was discussed and proposed for public defense at a meeting of the "Preschool and Primary School Pedagogy" Department at the Faculty of Pedagogy at the Neophyt Rilski State University - Blagoevgrad on January 21, 2025. Contains 203 pages of main text and 12 pages of appendices. It includes 55 tables and diagrams, 8 figures, 2 survey cards. The bibliography covers 49 sources. The study is well illustrated with charts, tables, diagrams, images and figures. The main focus of research and analysis is aimed at creating and experimentally testing a pedagogical technology for mastering a foreign language (Greek) in a multi-ethnic educational environment.

The research toolkit is well formulated and structured. The research methodology is well structured and organized. It allows to achieve the main goal of the dissertation - development and testing of a theoretical-experimental pedagogical technology for mastering a foreign language (Greek) in a multicultural educational environment. The research aims to approve a pedagogical model that will support the acquisition of the Greek language, contributing to the integration of students and the cultivation of linguistic diversity.

The main tasks of the research include: analysis of modern pedagogical methods, such as evaluation of innovative pedagogical approaches that use technology in teaching Greek in multicultural classrooms; collection and processing of data, such as collecting data from teachers with experience in intercultural schools through questionnaires on successful teaching practices; assessment of technological tools, such as investigating the effectiveness of digital tools and technologies chosen for teaching Greek; study of cultural and language needs, such as identifying the special educational needs of bilingual children and creating strategies for seamless integration into the Greek educational community; formulating proposals to improve the multicultural educational environment, such as documenting models for improving teaching through technological innovation; assessment of social and cultural parameters, such as an analysis of the social and cultural conditions that influence language learning and proposals to improve students' integration into Greek culture.

The research methods are based on a qualitative and quantitative approach to the collection and analysis of data to assess the language skills of children of Albanian origin in Greek schools. Interactive activities of a game nature, descriptive exercises with pictures, experimental activities are used for educational purposes.

To assess progress, the effect of communicative exercises on students' language skills is investigated.

The chosen research methodology creates a good basis for achieving the set goal, as well as obtaining a scientific-practical answer to the tasks solved in the dissertation work.

Characterization and evaluation of the dissertation work and contributions

The research focuses on a selection of innovative methods and techniques for teaching Greek in multicultural primary schools. The model uses: a) innovative approaches to improve the study of the Greek language; b) integrate multimodal approaches to improve the educational experience; c) sociocultural emphasis on the zone of proximal development (ZPD) and support. The aim is to stimulate the individual development and support of students in the process of learning the Greek language.

In Greece, there are two main categories of bilingual students: children from communities residing for a long time in Greece with Greek citizenship; and children who were forced to immigrate to Greece for economic reasons. Regardless of which category they fall into, increased educational attention is required for the education of Roma children, who register low attendance or even interruption of education, as well as for the education of the Muslim minority in Thrace, which seeks an education that combines religious and linguistic elements. In order to achieve the necessary knowledge and competences in Greek, Vagia Mantela accepts that children should be taught through a person-oriented approach that includes both individual and group form. This allows teachers to develop in students the basic culture of personality, including moral, aesthetic, physical and social aspects.

In the first chapter, Vagia Mantela focused on the analysis of the theoretical statements of various authors, systems, methodologies, etc. Analyzes teaching models from the 1980s that focus on multilingualism and include: the Eveil au langage approach and Socratic programs for the development of linguistic diversity; developing awareness of linguistic diversity and its integration into teaching; innovative techniques that contribute to language learning; strategies that are customized to each student's needs, etc.

The second chapter is devoted to the theoretical foundations of the study. Emphasis is placed on research and analysis of the learning content in Greek, as well

as research design. Vagia Mantela analyzes the pedagogical technologies for learning Greek in intercultural primary schools. Emphasis is placed on the challenges and opportunities arising from multilingualism and cultural diversity, as well as on suggesting ways to improve teaching through technological innovation.

The third chapter has an orientation-research character. Data from a study conducted with children's teachers is analyzed. The aims and objectives of the study trace phonological and morphological problems faced by immigrant and refugee children during preschool education. The aim is to record the most frequent problems and report the most successful strategies chosen by kindergarten teachers for language support. *Regarding the parameters of the study*, my assessment is positive regarding Vagia Mantella's achievement of systematizing his research priorities and linking them with adequate methods for proving their significance as a result of empirical analyzes in a practical-applied plan. The doctoral student uses a complex methodology to research and shape the vision for the problem, as well as analytical presentation of the results.

In conclusion, the results of the qualitative and quantitative analysis, as well as the conclusion of the additional statistical procedure, are grounds for the conclusion that there is enough important evidence to achieve the initially set goals.

The dissertation work of **Vagia Mantela** corresponds to the requirements of the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at the Neofit Rilski State University.

Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the dissertation work

The peer-reviewed dissertation is an independent scientific-practical study. The dissertation has the following important contributions: ideas for intensive Greek language learning methods for children from migrant families have been put forward, which positively influence the development of their active speech and improve their communication skills

Publications related to the dissertation

The doctoral student has attached 3 full-text publications published in proceedings of scientific and practical conferences that reflect her scientific interests and meet the submission requirements.

The publications correspond to the quantitative requirement of the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at the South-West University „Neofit Rilski“. They reflect essential aspects of the content of the dissertation and contribute to the popularization of the results of the scientific research.

The scientific self-assessment of the contributions adequately reflects the achievements of the doctoral student and I agree with the scientific contributions presented.

Abstract

The abstract objectively reflects the content of the dissertation and is prepared structurally in accordance with the requirements.

Critical notes and recommendations

It is desirable that the achievements of **Vagia Mantela** be shared with a wider audience, as the doctoral student has managed to bring out a specific vision of the researched problem by structurally orienting the material for a wider audience.

CONCLUSION

The dissertation submitted for defense corresponds to the requirements for awarding the educational and scientific degree "doctor". The scientific contributions, the experimental work and the scientific-applied significance of the dissertation give reasons to propose to a scientific jury to decide on awarding the educational and scientific degree "doctor" to **Vagia Nikolaos Mantela**.

23.02.2025 г.

Prepared the opinion:

Prof. Ph.D. Maria Baeva, D.Sc.